

Biroul permanent al Senatului

L. 376 / 6.04.2022

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia juridică, de numiri
disciplină, imunități și validări

Nr. XIX/234/2022
/2021

Comisia pentru transporturi,
și infrastructură

Nr. LXXI/83/2022

Comisia pentru constituționalitate

Nr. LXVIII/608/2022

RAPORT COMUN

asupra *Legii privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița*
(L376/2021)

În temeiul art. 147 alin. (2) din Legea fundamentală, în conformitate cu prevederile art. 153 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, Comisia pentru transporturi și infrastructură și Comisia pentru constituționalitate**, prin adresa nr. **L376/2021** din 7 martie 2022, au fost sesizate de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun asupra *Legii privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 58 din 16 februarie 2022.*

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 58 din 16 februarie 2022, publicată în Monitorul Oficial României, Partea I, nr.218 din 4 martie 2022, a constatat că Legea privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea

Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița **este neconstituțională, în ansamblul său.**

Membrii celor trei comisii, reexaminând legea trimisă la promulgare în raport cu considerentele expuse în **Decizia Curții Constituționale nr. 58 din 16 februarie 2022**, au reținut următoarele:

➤ În motivarea sesizării de neconstituționalitate, Președintele României susține că, prin conținutul său normativ, legea dedusă controlului de constituționalitate contravine dispozițiilor art. 1 alin. (4) și (5), ale art. 52, ale art. 61 alin. (1), ale art. 102 alin. (1), ale art. 120 alin. (1), precum și ale art. 147 alin. (4) din Constituție.

În acest sens, autorul invocă dispozițiile art. 860 alin. (3) din Codul civil, potrivit cărora bunurile care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice pot fi transferate din proprietatea publică a statului în cea a unităților administrativ-teritoriale în condițiile art. 292 din Codul administrativ, care prevede la alin. (1) că "trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, prin hotărâre a Guvernului, inițiată de autoritățile prevăzute la art. 287 lit. a), care au în administrare bunul respectiv, dacă prin lege nu se dispune altfel".

Autorul sesizării arată că bunurile cuprinse în anexa la legea criticată se află, în prezent, în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. și nu reprezintă bunuri proprietate publică exclusivă, fiind nominalizate generic în categoria cuprinsă în anexa nr. 2 pct. 10 la Codul administrativ, intitulată "Lista cuprinzând unele bunuri care aparțin domeniului public al statului", cu următorul cuprins: "10. infrastructura căilor ferate, inclusiv tunelele și lucrările de artă" (în sprijinul acestei concluzii se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 384 din 29 mai 2019, paragraful 57), rezultă că, în lipsa unei declarații exprese a legii organice, acestea ar fi trebuit trecute din proprietatea publică a statului în-aceea-a-unității-administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului, la cererea consiliilor locale. Deși legea criticată derogă expres de la prevederile art. 292 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, prevederi care la rândul lor permit o altă soluție legislativă, întrucât conțin sintagma "dacă prin lege nu se prevede altfel", autorul sesizării consideră că legiuitorul nu poate avea în vedere decât o

categorie generică de bunuri aflate în domeniul public al statului, dar care nu fac obiectul exclusiv al proprietății publice, și nu poate reglementa într-un caz individual;

➤ în jurisprudența sa, Curtea a reținut că, "potrivit art. 136 alin. (3) teza finală din Legea fundamentală, raportat la art. 860 alin. (3) teza întâi din Codul civil, în situația în care bunurile formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului ori a unității administrativ-teritoriale, în temeiul unei legi organice, trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale sau invers operează numai printr-o modificare a legii organice, respectiv prin adoptarea unei legi organice de modificare a legii organice prin care bunurile au fost declarate obiect exclusiv al proprietății publice. În celelalte cazuri, Curtea a reținut că, potrivit art. 136 alin. (2) din Constituție raportat la art. 860 alin. (3) teza a doua din Codul civil, și anume atunci când bunurile pot aparține, potrivit destinației lor, fie domeniului public al statului, fie domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, trecerea din domeniul public al statului în cel al unităților administrativ-teritoriale sau invers se face în condițiile legii, respectiv în condițiile art. 9 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998, și anume la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, după caz, prin hotărâre a Guvernului sau, simetric, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local. Întrucât soluția legislativă cuprinsă în art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 a fost preluată de dispozițiile art. 292 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, fiind completată cu sintagma "dacă prin lege nu se dispune altfel", Curtea a stabilit că noua prevedere legală nu poate fi interpretată decât în conformitate cu Decizia nr. 384 din 29 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 20 iunie 2019, paragrafele 37, 41 și 55, respectiv că transferul unui bun, care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se va realiza prin hotărâre a Guvernului";

➤ în cauza de față, Curtea reține că, fiind nominalizate generic în categoria bunurilor proprietate publică, bunurile imobile vizate de legea criticată nu reprezintă bunuri proprietate publică exclusivă. Potrivit jurisprudenței Curții în materie, nominalizarea bunurilor în anexa la Legea nr. 213/1998, respectiv la Codul administrativ, nu are semnificația declarării lor ca bunuri ce fac obiect exclusiv al proprietății publice, enumerarea din anexă având caracter exemplificativ;

- Curtea a statuat că "mecanismul de transmitere a proprietății bunurilor din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, cu excepția celor care fac obiect exclusiv al proprietății publice, prin efectul legii și fără existența acordului unităților administrativ-teritoriale, reprezintă o încălcare a principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din Constituție, care privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestionarea, sub propria responsabilitate, a intereselor colectivităților pe care autoritățile publice le reprezintă;
- în consecință, Curtea a reținut că reglementarea transferului din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale a bunurilor care nu formează obiect exclusiv al proprietății publice, prin lege, iar nu prin hotărâre a Guvernului, înlătură exercitarea controlului de legalitate efectuat de către instanțele de contencios administrativ asupra actului de transfer, cu încălcarea dispozițiilor art. 52 din Legea fundamentală;
- în situația în care Curtea Constituțională constată neconstituționalitatea unei legi în ansamblul său, și nu doar a unor dispoziții din aceasta, Curtea a stabilit, pe cale jurisprudențială, faptul că "pronunțarea unei astfel de decizii are un efect definitiv cu privire la acel act normativ, consecința fiind încetarea procesului legislativ în privința" respectivei reglementări".

În conformitate cu prevederile alin. (4) al art. 147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În ședințele din 21 și 22 martie, respectiv 5 aprilie 2022, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități, validări, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru transporturi și infrastructură au hotărât, cu majoritate voturilor membrilor prezenți, să adopte un raport comun de respingere a legii trimise la promulgare.

În consecință, **Comisia pentru constituționalitate, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru transporturi și infrastructură supun spre dezbateră și adoptare, plenului Senatului, raportul comun de respingere a *Legii privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi***

Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița.

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria legilor **organice** și urmează a fi adoptată în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. m) și ale art. 92 alin. (7) pct. 2 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator,

Laura-Iuliana SCANTEI

Președinte,

Senator

Toma-Florin PERCU

Președinte,

Senator

Elena-Simona SPĂTARU

Secretar,

Senator

Laura-Mihaela FULGEANU-MOAGHER

Secretar,

Senator

Marius BODEA

Secretar,

Senator

Cristian-Augustin NICULESCU-TĂGÂRLAS